

סיכום פרק א' – בית שני

נושא	מה צריך לדעת?
המדינה החשמונאית	<ul style="list-style-type: none"> • תופעות ותהליכים המרכזיים במדינה החשמונאית והדגמה של כל אחד מהם באמצעות אחד השליטים החשמונאים • אימוץ התרבות ההלניסטית
מלך חסות שלטון עקיף - הורדוס	<ul style="list-style-type: none"> • תפקידי מלך חסות • זכויות וחובות (מדיניות פנים ומדיניות חוץ) • פעילותו של הורדוס המבטאת את נאמנותו לרומא • פעולות של הורדוס למען היהודים • האם הורדוס הוא מלך היהודים או מלך על היהודים?
הנציבים שלטון ישיר	<ul style="list-style-type: none"> • מיהם הנציבים ותפקידם • מצב היהודים בתקופת הנציבים. • היחס בין היהודים לנוכרים (טבח קיסריה)
המרד ברומאים	<ul style="list-style-type: none"> • סיבות למרד (דתית, כלכלית, חברתית) • הקבוצות התומכות והמתנגדות למרד – העמדות השונות בוויכוח לפני היציאה למרד • תוצאות המרד וחורבן בית המקדש
הקמת המרכז הרוחני ביבנה החיים היהודיים ללא בית מקדש	<ul style="list-style-type: none"> • מצב העם היהודי לאחר חורבן בית המקדש ("כמו אדם שהוציאו לו את הלב") • הסכנות לעם היהודי בעקבות חורבן בית המקדש (משבר אמון, נטישת היהדות ומעבר לנצרות, לא ניתן להיות יהודים ללא עבודת העלאת הקורבנות) • פעילותו של הריב"ז לחיים ללא בית מקדש (בית כנסת במקום בית מקדש, תפילות החליפו את העלאת הקורבנות). • יצירת גורמים מלכדים חדשים • תקנות לזכר חורבן בית המקדש.

סיכום פרק ב' – לאומיות וציונות

מה צריך לדעת?	נושא
<ul style="list-style-type: none"> מהם הדברים המלכדים בני אדם מאותו לאום השינויים שיצרה הלאומיות המודרנית במאה ה-19 באירופה הגורמים התעוררות הלאומיות באירופה במאה ה-19 (ללא קשר לציונות) 	לאומיות
<ul style="list-style-type: none"> רקע מדיני, כלכלי, חברתי ומצב המדינה לפני ההתעוררות הלאומית מטרת המאבק שלבים עיקריים בהתגבשות התנועה הלאומית (לדעת משפט על כל שלב) דרכי הפעולה גורמים מעכבים וגורמים מסייעים למאבק תוצאות המאבק 	מדינה מדגימה - גרמניה
<ul style="list-style-type: none"> גורמים להתעוררות וצמיחת התנועה הלאומית של היהודים - הציונות נקודות דמיון ושוני בין התעוררות הציונות לתנועות אחרות באירופה 	התנועה הציונית
<ul style="list-style-type: none"> תחנות בחייו של הרצל ומה הביא אותו לפעילותו הציונית הבעיה היהודית והפתרון המוצע בספרו "מדינת היהודים" קונגרס באזל ומטרתו ("הציונות שואפת....") המסגרות האירגוניות למימוש מטרות התנועה ניסיונותיו של הרצל לקדם את הצ'רטר וויכוח אוגנדה: ○ הסבר ההצעה ולמה הרצל העלה אותה בפני הקונגרס ○ טיעונים בעד ונגד 	פעילותו של הרצל

מה צריך לדעת?	נושא
<ul style="list-style-type: none"> • סיבות לעלייה • קשיי העולים • צורות התיישבות והמאפיינים שלהן (מושבה, קבוצה והעיר תל אביב) • מוסדות חברתיות-פוליטיות-ביטחוניות • אישים וארגונים שעזרו לפעילות הציונית (רוטשילד, המשרד הארץ-ישראלי בראשות ארתור רופין) • מפת ההתיישבות 	<p align="center">העליות לישראל עד מלחמת העולם הראשונה</p>
<ul style="list-style-type: none"> • עמדת הנהגת התנועה הציונית כלפי הצדדים הלוחמים במלחמת העולם הראשונה • מדיניות השלטון העותומאני כלפי הישוב היהודי בא"י בזמן המלחמה 	<p align="center">התנועה הציונית והישוב בא"י בזמן מלחמת העולם הראשונה</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ארגון ניל"י • הצהרת בלפור: <ul style="list-style-type: none"> ○ תוכן ההצהרה ○ קשיים בהצהרה ○ האינטרסים של בריטניה במתן ההצהרה (מתי ניתנה, למה? מה רצו הבריטים להשיג במתן ההצהרה?) ○ תגובות הישוב היהודי, הערבים והיהודים המשתלבים להצהרה 	<p align="center">דרכי התמודדות של הישוב בא"י</p>

סיכום פרק ג' – המאבק במנדט הבריטי והקמת מדינת ישראל

המאבק הינו במשטר הבריטי ובחוקי הספר הלבן ולא בחייל או בשוטרי הבריטי

נושא	מה צריך לדעת?
מבוא	<ul style="list-style-type: none"> • המצב בארץ, המצב במחנות העקורים והסיבות למאבק במשטר הבריטי
המאבק בבריטים	<ul style="list-style-type: none"> • סוגי המאבק השונים ודוגמא לכל סוג מאבק: <ul style="list-style-type: none"> ○ העפלה (אקסודוס) ○ התיישבות (11 הישובים בנגב, ההתיישבות בבירייה) ○ המאבק הצבאי (ליל הגשרים, ליל הרכבות, פיצוץ תחנת הראדר בחיפה, הפריצה לכלא עתלית) • תנועת המרי העברי – תפקידים, מטרות סיבות להקמתה • הסיבות לפירוק תנועת המרי העברי (פיצוץ מלון המלך דויד) • היחסים בין המחתרות לאחר פרוק תנועת המרי העברי
העברת שאלת ארץ ישראל לאו"ם	<ul style="list-style-type: none"> • שיקולי הבריטים להחזיר את שאלת א"י לאו"ם (הבריטים מונעים אך ורק מאינטרסים אישיים) • הדיון באו"ם ונאום גרומיקו (שר החוץ הרוסי) • השפעת המלחמה הקרה על עמדת המעצמות כלפי שאלת א"י • ועדת אונסקו"פ • החלטת כ"ט בנובמבר • התגובות בישוב היהודי, הפלסטיני ומדינות ערב להחלטת כ"ט בנובמבר.
מלחמת העצמאות	<ul style="list-style-type: none"> • הכרת ארבע התקופות של המלחמה ומתן דוגמא לאירוע אחד מכל תקופה
הכרזת המדינה והקמת צה"ל	<ul style="list-style-type: none"> • הוויכוח לפני הכרזת המדינה • הקמת צה"ל והשלבים בפירוק המחתרות. • קשיים בפירוק המחתרות ופרשת אלטלנה.

מה צריך לדעת?	נושא
<ul style="list-style-type: none"> • הסכמי שביתת הנשק • בעיית הפליטים וגורמים להיווצרותה:<ul style="list-style-type: none"> ○ גירוש – מבצע "דני" לכיבוש רמלה-לוד, גירוש 90,000 ערביי יפו ○ בריחה – בגלל פחד המלחמה אירועי דיר-יאסין. ○ תעמולת מדינות ערב – קריאת המנהיגים לערביי ישראל לפנות את המדינה וחזרה לבתיהם לאחר כיבושה ע"י צבאות ערב.	<p>הסכמי שביתת הנשק</p> <p>ובעיית הפליטים</p> <p>הפלסטינאים</p>

סיכום פרק ד' – מדינת ישראל במזרח התיכון

נושא	מה צריך לדעת?
תהליך הדה קולוניזציה והשפעתו על גורל יהודי ארצות האיסלם	<ul style="list-style-type: none"> • הסבר מהו התהליך • גורמים לתהליך הדה קולוניזציה (כלכליים, אידיאולוגיים, פוליטיים) • תוצאות התהליך והשפעתו על יהדות מדינות האיסלם • גורמים נוספים על יהדות ארצות האיסלם (הסכסוך הישראלי-ערבי לאחר מלחמת העצמאות, הקמת מדינת ישראל)
מלחמת יום כיפור	<ul style="list-style-type: none"> • גורמים לפריצת המלחמה • תוצאות המלחמה (בטווח הקצר) • השפעות המלחמה (לטווח הארוך בתחומים הכלכליים, חברתיים ופוליטיים) • השפעת המלחמה על הערבים
העליות לישראל בעשור הראשון לקיומה בשנות ה-50-60	<ul style="list-style-type: none"> • הסיבות לעלייה לארצות אירופה והסיבות לעלייה מארצות האיסלם • תהליך הקליטה והקשיים • גישת כור ההיתוך והסיבות למעבר לגישת החברה הרב תרבותית • אירועי ואדי סאליב • ביטויים לרב תרבותיות בחברה הישראלית (בתרבות, תקשורת, עיתונים, מוסיקה, בחינוך)